



**Magyar Növényvédő Mérnöki és
Növényorvosi Kamara**



FOKOZOTTAN FIGYELJÜNK A MÉHEK VÉDELMERE!

**Tisztelt Növényorvos, Növényvédő Kollégák!
Tisztelt Gazdák, Termelők!**

Mindannyian tudjuk, hogy a növényvédő szerek a méhekre többségükben nagyon veszélyes kémiai anyagok! Ennek ellenére minden évben történnek növényvédelmi okra visszavezethető méhpusztulások, nem megfelelő növényvédő szer felhasználás miatti súlyos méh mérgezések. Előzzük meg ezeket az eseteket! A méhek kímélése, növényvédő szeres kezelések által okozott méhpusztulások megelőzése a növényvédelem egyik kritikus pontja. Alapvető fontosságú hogy a növényvédősök, illetve a gazdatársadalom minden pillanatban legyen tisztában e veszéllyel, és fokozottan tartsa be a vonatkozó jogszabályban is rögzített, a méhek védelmével kapcsolatos rendelkezéseket (43/2010 FVM rendelet a növényvédelmi tevékenységről 15.§-a).

A méhek védelmére elsősorban virágzó növényállományban kell nagyon odafigyelnünk. Számos károsító ebben e stádiumban is fokozottan veszélyezteti növényeinket, és ellenük a hatékony védelem nélkülözhetetlen. A méhek jelenlétére akkor is kell számítanunk, ha nincs tudomásunk méhek, méhészek jelenlétéről területünkön, illetve annak környezetében. A méhek nagy távolságokból, akár több kilométerről is látogathatják területünket, ezért számítanunk kell jelenlétükre. Különböző növénykultúráink virágzási időszaka egymást követi. Túl vagyunk a repce, gabonafélék, gyümölcsöseink virágzásán, de előttünk van a napraforgó, árukukorica, csemege kukorica virágzása, amelyek szintén vonzóak lehetnek a méhek számára, így a virágzásban elvégzett növényvédő szeres beavatkozások tervezésekor erre nagyon ügyeljünk. Az e fenológiai fázisban végzett növényvédő szeres kezeléseket fokozott figyelemmel, a jogszabályok rendelkezéseit maximálisan betartva végezzük.

A méhek jelenlétére virágzó növényállományban kell számítanunk. Virágzó növényállománynak tekintendő a gazdasági növény virágbimbójának fészlésétől az utolsó virágszirmok lehullásáig terjedő időszak. De azt sem szabad elfelejtenünk, hogy nem csak azt a mezőgazdasági területet kell virágzó állománynak tekintenünk, amelyben a kultúrnövény éppen virágzik. Abban az esetben, ha a gazdasági növényünk nem virágzik, de tömegesen előfordulnak a területen egyéb virágzó növények (gyomnövények, köztes növények, tábla széli akác vagy egyéb virágzó fák) területünket ugyanúgy virágzó állományként kell kezelni, mintha a termesztett gazdasági növényünk virágozna. Virágzó állománynak kell tekinteni a területet abban az esetben is, ha egyetlen virágzó növény nincs rajta, de a méhek valamilyen ok miatt mégis látogatják. Ne feledjük el, virágzó növényállományban fokozottan oda kell figyelni a méhek védelmére!

A növényvédő szereket méhveszélyességük szempontjából 3 kategóriába sorolja a vonatkozó jogszabály. Méhveszélyességi kategóriájuk szerint vannak méhekre kifejezetten veszélyes növényvédő szerek, méhekre mérsékelten veszélyes növényvédő szerek, valamint méhekre nem jelölésköteles növényvédő szerek (méhekre nem veszélyes szerek).

Virágzó növényállományban **méhekre kifejezetten veszélyes** minősítésű növényvédő szer használata **szigorúan tilos!** Méhekre mérsékelten veszélyes minősítésű növényvédő szer virágzó növényállományban csak **méhkímélő technológiával** használható fel. Méhkímélő technológia alatt értjük a növényvédő szernek a házi méhek napi aktív repülésének befejezését követően történő felhasználását, a jogszabály pontos fogalmazása szerint a csillagászati naplemente előtt egy órával kezdhető el e technológia szerint a permetezés, és legkésőbb 23.00-órákor be kell azt fejezni. Ebben az esetben a méhekre mérsékelten veszélyes növényvédő szer olyan szintre történő lebomlásához, amely a méhekre már nem veszélyes rendelkezésre áll legalább 8 óra, amely e szereknél elegendő. Virágzó növényállományban méhekre kifejezetten veszélyes növényvédő szert, illetve méhkímélő technológián kívül méhekre mérsékelten veszélyes növényvédő szert védekezésre felhasználni a méhészek tájékoztatása mellett sem lehetséges. Méhekre nem jelölés köteles (méhekre nem veszélyes) növényvédő szer virágzó növényállományban is felhasználható.

A növényvédő szerek méh veszélyességi besorolását tartalmazza a készítmény engedélyokirata, a szer csomagoló burkolatán található tájékoztató, valamint az aktuális „Növényvédő szerek, termésnövelő anyagok” című kiadvány.

A növényvédelmi munka következményeként vélelmezett méhelhullást a méhésznek az észlelést követően haladéktalanul be kell jelenteni a területileg illetékes növényvédelmi hatósághoz (Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Osztály). Amennyiben beigazolódik a szabálytalan növényvédő szer használat miatt bekövetkezett méhpusztulás, a felelős személy komoly mértékű hatósági bírságra számíthat, illetve a méhésznek okozott károkért polgári peres eljárás keretében kártérítési kötelezettsége van.

A méhek védelme minden termelő jogszabály általi kötelezettsége, de közös felelősségünk is egyben, mert a méhek nem csak méztermelő haszonállatok, hanem ökológiai egyensúlyunk nélkülözhetetlen élőlényei.

Budapest, 2015. június 15.

Dr. Tarcali Gábor
a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara
elnöke